

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 29.

Prorocul Ilie.

Deciteorii poporul jidovesc din vechime ajungea în nenorociri mari, deciteorii se lățiau păcatele și fărădelegile în măsură prea mare, totdeauna se ivia citeun bărbat înțelept și energic, care cu cuvîntul și cu fapta încuragea pe cei nenorociți, muștra fărădelegea și îndrepta privirile tuturor spre o țintă ideală. Acești bărbați providențiali se numiau *proroci*. Unul din acești proroci a fost și *Sfîntul Ilie*, a cărui pomenire o prăznuiește biserica creștină din cele mai vechi timpuri.

Figura impozantă a prorocului Ilie se înalță ca un colos, nu numai dintre contemporanii săi, ci și dintre toți bărbații mari ai lui Izrael. Viața lui ne este cunoscută din școală. A trăit pella anul 900 nainte de Christos, pe vremea regelui Ahav, pe care l-a muștrat adeseori pentru fărădelegi și idolatrie. A prevestit o secetă de trei ani și șase luni, drept pedeapsă pentru abaterea regelui și a poporului dela credința străbună. Regele considera pe Ilie de un vrăjitor, care cu puterea lui a adus seceta și nenorocire peste țară, deaceia vrea să-l omoare. Dar Ilie se ascunde împreajma pârului Chirit, unde e hrănit de corbi cu carne și pîne. Cînd însă s'a apropiat sfîrșitul nenorocirii, Ilie se arată din nou în fața regelui și, muștrîndu-l cu asprime, îl provoacă să adune pe preoții zeului Baal ca să aducă jertfă, și dacă jertfa

lor e mistuită de foc coborît din cer, tot poporul să se închine lui Baal. Dar nu jertfa lor, ci a lui Ilie este aprinsă de focul fulgerului coborît din cer. Poporul văzînd minunea, se dă pe partea lui Ilie. Și acum Ilie dă poruncă poporului să omoare cu sabia „pe popii cei de rușine“, ca să stîrpiască pe ceice lățiau idolatria. Conștiința însă îl muștra pe Ilie pentru faptul acesta, și pribegeste mai multă vreme prin pustiu, apoi pe muntele Sinai. Rentors, se ridică din nou încontra regelui, care începuse a cuprinde cu puterea averile oamenilor. Viața misterioasă a lui Ilie se sfîrșește tot într'un chip misterios: Între fulgere și tunete, „prin vârtej de vînt s'a luat Ilie la cer“.

Niciunul dintre proroci n'a fost atît de misterios pentru popor ca și Ilie, pentru că toți prorocii și-au petrecut viața între oameni, în societate. Ilie însă petrecea în singurătate; nimeni nu-i știa cărările, ascunzișurile. Numai cînd prindea de veste despre nenorocirile poporului, sau despre fărădelegile regelui, Ilie apărea pe neașteptate, ca o nălucă, și totașa dispărea, după ce cuvintele lui fulgerătoare băgau ori groază ori mîngăere în inimă... Din cauza acestei vieți tainice, poporul a împodobit viața lui cu o mulțime de legende, ear pentru rîvna sa către Dumnezeu și pentru lucrarea sa mîntuitoare, posteritatea îl venerază ca pe unul dintre aleșii lui Dumnezeu.

Un singur lucru aruncă umbră asupra chipului luminos al prorocului: uciderea celor 450 de preoți *de altă credință*. Un moment a fost răpit și Ilie de patima omenească, și aceasta-l face să uite, că Dumnezeu nu este Dumnezeul răzbunării, ci al îndurării și al iubirii, care nu voeste stîrpirea păcătoșilor, ci întoarcerea și mîntuirea lor...

Toate popoarele și-au avut prorocii lor. Astăzi misiunea de proroc o împlinesc ziarele, cărțile, predicile, etc. A mai prizoni însă și astăzi pe cineva pentru credința sa, pentru părerea sa, și a-l sili cu forța să mărturisască alt credeu, e o barbarie mai mare decît fapta nesocotită a marelui proroc Ilie.

Ce învățătură frumoasă ar putea culege mulți din cei de azi din muștrarea conștiinței ce a simțit-o Ilie după fapta sa? Cîte nenorociri nu s'ar înlătura astfel! Cîte lucruri bune și frumoase s'ar putea săvîrși, dacă n'ar bîntui atît de mult certele confesionale, maicuseamă la noi Români! Cît de măreață și înalțătoare ar fi sărbătoarea celui mai mare proroc al vechimii, dacă în mulțimea fanaticilor s'ar trezi conștiința, și în inimile lor s'ar sălășlui iubirea adevărată, iubirea curată, iubirea de frate!

FOILETON.

Fata braconierului.

— De Achille Melandri. —

2

(Fragmentul „Efectul zăpezii“).

Stăpînul locuinței, braconierul, își depuse carabina într'un colț și aruncînd un lemn în foc, apropiie scaunele și îi făcu lui Raoul semn să șadă.

— Dintr'un instinct de vînător, prima lui grijă, ca braconier, fu să examineze rana lui Toby.
— A îndurat mai multă frică decît rău, declară surizînd pe subț barbă.

— El n'a avut frică, protestă tînărul stăpîn, fiindcă pentru a ne apăra, a atacat pe acest animal mișel și crud, de zeceori mai tare decît noi.

Convorbitorul său încrunță sprînceana:

— Micul meu prieten, nu insulta lupii, răspunse el grav. Lupilor nu le trebuie stăpîni, și preferă să moară de foame; sînt niște animale cari trăesc în libertate, și dacă vînătorul nu-i nutrește, mîncîcă pămînt... Atunci s'aude din departe strigătul lor jalnic, de ar putea face să plîngă petrele!... Dacă i-ați auzi așa des ca mine, ați vorbi alții.

Văzînd, că băiatul e turburat de această orară bruscă, se adresă fetiței lui.

— Dă-ne vin cald, eată niște micuți cari

nu mai pot de oboseală și de foame... Vom cîna îndată.

Cu o inteligentă și sîrguință remarcabilă, Marjolina puse repede castronul pe foc. Ea turnă liquidul întăritor în niște cești „ad hoc“. Au trebuit să deștepte pe Louis ca să-și bea partea sa. Acest vin însufleți băeții, însă ei, stăpîniți de gîndurile lor triste, fără a prevedea cum li-se va isprăvi această aventură, fixau zăpăciți focul din vatră. Louis, deabia trezit în mijlocul acestui interior necunoscut, începu a plînge. Marjolina se apropiie de el.

— Vreți să vă dau de mîncare? îi întrebă cu blîndețe.

La semnul negativ al băiatului, ea se întoarse către cel mai mare. Acest din urmă o examină în tăcere. Imbrăcată într'o rochie sură și încălțată cu păpuși de lemn, cu un șal de tricou, legat peste pept, micuța n'avea vr'o înfățișare, și cu toate acestea era în toată persoana ei, în statura ei dreaptă și mlădioasă, în ochii ei, mari și bruni, în toate gesturile ei, era ceva statornic, rezolut, ce trebuia să atragă atenția, să inspire simpatie, ce se deosebia într'un mod straniu de trăsurile alese ale feței sale. Imbrăcămintea ordinară pe acest corp delicat părea că este destinată a ascunde o situație mai înaltă. Ea mai întrebă odată arătîndu-i lui Raoul ciorba și scăunașul așezat dinaintea lui.

— Dacă ași îndrăzni să vă cer o grație, răspunse acesta, mai puțin intimidat de prezența

ei decît de a teribilului binefăcător morocănos, căruia poate îi datorește viața, asta ar fi să ne conduceți acasă la părinți, cari mă tem că sînt zdrobiți de grijă, fiindcă am fost făgăduit că ne reîntoarcem la vremea prînzului... N'am putut-o însă face din cauza viscolului și a nopții.

Unde locuiesc dinșii? întrebă omul cel cu barba roșie.

— La castelul Ombrages.

La răspunsul acesta vînătorul, care începuse să mînce cu mare apetit, lăsă să-i cadă lingura în farfurie.

— Ce! strigă cu un accent ciudat, voi ați fi băeții baronului?

— Da, răspunse Raoul cu foc, tatăl meu este bogat. Îi voi spune serviciul ce ni-l-ați făcut... Îi voi spune că d-voastră ne-ați scăpat, și el va ști să vă răsplătiască...

Declarația asta părea că nu e după placul gazdei, a cărui față se întunecă.

— Ah! repetă acest din urmă încet, voi sînteți micuții lui Néel!...

— Vă rog, stăruia Raoul, speriat de expresia feței lui, mama trebuie că este ne bună de grijă.

— Regret, că n'am știut-o mai devreme, sfîrși vînătorul cu o grimasă ce prevesti a rău. Nu vreau să mă amestec în afacerile baronului, deși el s'a amestecat prea mult într'ale mele! Vă voi reconduce unde v'am găsit... S'atunci vă puteți duce la toți dracii...

Femei contra feminismului.

În primăvara anului curent s'a ținut în New-York un mare congres, la care au luat parte peste 1000 de femei din toate clasele societății, începînd dela soțiile milionarilor până la ale zilierilor. Congresul s'a ocupat de relele ce bîntue astăzi în societate: sporirea proceselor de divorț, scandalele din familii, scăderea numărului nașterilor, desconsiderarea juruinței făcute la cununie, luxul, desfrîul, alergarea nebună după petreceri, etc. Congresul a constatat, că pricina relelor este în cea mai mare parte mișcarea feministă, care caută să sustragă pe femei dela adevărata ei chemare de — mamă. Numărul nașterilor scade în măsura în care se sporesc cluburile feministe. S'a decis să se ceară sprijinul legislației, al bisericii și al presei, pentru ca să se poată contrabalansa, și unde se poate, să facă imposibilă lucrarea stricăcioasă a feministelor. Se va porni luptă înverșunată contra luxului, contra cluburilor feministe și contra tuturor păcatelor sociale, și se va purta grijă ca să străbată tot mai mult ideea, că datorința femeii e — să fie mamă bună și să aducă fericire în familie.

IGIENĂ.

Pînea și microbii pricinuitori de boale.

J. Rousel a dovedit, că pînea făcută după obiceiul vechi, frămîntată cu minile sau cu picioarele, cuprinde în ea microbi cari pricinuesc boale. Rousel s'a întrebat dacă microbii nu vor fi perind în timpul cînd pînea se coace. A cercetat mai întîi cît de tare se înferbîntă în timpul cît stă în cuptor. A aflat că mezul se înferbîntă (după 45—50 de minute) până la 101.5—103°, ear coaja până la 122—140°. Deci, închee el, microbii pot rămînea vii. Așadar pînea făcută din aluat molipsit de microbi e primejdioasă. Nu e altă scăpare decît schimbarea felului de fabricare: înlocuirea frămîntării cu minile sau cu picioarele, prin cea cu mașinele.

Auzind vorbele astea, băiatul simți că-i îngheață inima. În locul protectorului căruia îi dătoarește viața, se simți deodată, fără a ști pentru ce, în stăpînirea unui dușman înspăimîntător, și se simția pierdut. Speriat de ideea, că se va reîntoarce la lupi, Louiș scotea gemete.

Marjolina își puse mîna albă și fină pe mîna păroasă a omului roșu, și privindu-l cu ochii plini de împulare, zise blînd.

— Tată, dacă nu vrei să vă derîngeați, mă pot duce eu... Cunosc drumul, și cu cînele nostru n'are să-mi fie frică de nimic.

Braconierul se gîndi un moment.

... „Nu, răspunse el însîrșit cu un ton morocănos. Ei desigur au organizat vr'o goană. Dacă i-ai întîlni, te-ar face să vorbești pe socoteala mea.

— Dar dacă ași fi rătăcit eu, reluă blondina cu inzistență, și vr'unul putînd să mă scape, m'ar fi lăsat în pericol, ce-ați gîndi de el? Tatăl dădu cu pumnul în masă, aproape să spargă faruriile.

— Micuțo, micuțo, tu mă vei face să comit noaptea asta o imprudență pe care voi regreta-o mai tîrziu.

— Lasă să mă duc eu singură cu cînele nostru, reluă îndărătnic și cu lacrimi în ochi Marjolina.

Tatăl ei, neputînd rezista văzîndu-i lacrimile,

ECONOMIE.

Cositul și uscatul trifoiului.

Toate plantele de nutreț se recoltează în stare verde și cînd sînt în floare, pentru că atunci e nutrețul mai bun și mai dulce. Dacă se cosesc după ce trece floarea, toată puterea trece în sămînțe, și nu putem avea nutreț bun. Și trifoiul trebuie cosit cînd e deplin înflorit, cînd începe a scoate florile cele mari și roșii. Trifoiul cosit înainte de-a înflori este prea fraged și pere prin furcă și greblă, ear cel cosit prea tîrziu este cotoros și puțin nutritor.

La uscatul trifoiului trebuie să fim cu mare băgare de seamă ca frunzele și floarea să nu se scuture, pentru că se perd tocmai cele mai bune părți ale lui. Uscarea și adunarea, obișnuită la fin, prin întors și scuturat, nu se poate întrebuița la tractarea trifoiului, fiindcă prin procedura aceasta toate părțile fragede ale lui, frunzele și florile, s'ar rupe și s'ar scutura, rămînînd în cele din urmă numai cotoarele. Spre a încunajura acest rău, la uscatul trifoiului trebuie să purcedem cu totul altcum, ca frunzele și florile să nu se rupă și să nu se peardă.

Trifoiul după ce s'a cosit, îl lăsam în brazde pîn' s'a pălit (vestejit) pe deasupra. A doua s'au a treia zi brazdele se întorc pe cealaltă parte, lăsîndu-le 1—2 zile pînă se uscă și partea aceasta. Apoi, pentru uscarea mai departe, trifoiul se așază pe niște pari, numiți capre sau prepeleci, și rămîne așa pînă se uscă cu desăvîrșire. Urmînd astfel, floarea și frunzele nu se scutură, aerul și vîntul pot să străbată prin el din toate părțile, ear ploile nu-i fac nicio stricăciune. După ce s'a uscat trifoiul pe deplin, se ia de pe prepeleci și se cară în șură, ear prepelecii rămîn pe trifoiște pentru cositura a doua, pentru că de regulă, pînă ce se uscă cositura dintîi crește a doua. Cea dintîi cositură se cară acasă numai după ce s'a făcut cositura a doua, pentru că dacă-l cărăm mai curînd, călcăm și facem stricăciuni în otăvirea lui.

Trifoiul se cosește de 2—3 ori pe vară și produce pe un hectar 60—80 măji metrice, ear pe un jugăr catastral 35—50 măji metrice de nutreț bun.

„Econ.“

Cum să ne apărăm sămînăturile contra muștelor de Hessen? (Hesseni légy). Musca de Hessen, care face mari stricăciuni în sămînături, s'a ivit și în acest an.

Ne putem apăra de musca de Hessen prin așanumitele *«sămînături înșelătoare»*. Acestea le facem în chipul următor: Către sfîrșitul lui August sau în săptămîna primă din Septembrie, tragem niște brazde de arătură, pe cari le sămînăm cu orz sau cu alte cereale, și le lăsam pînă în Noiembrie. În timpul acesta musca de Hessen își depune ouăle în aceste sămînături. Către sfîrșitul lui Noiembrie apoi arăm din nou aceste sămînături băgînd insectele împreună cu sămînătura în pămînt unde peste eamnă se prăpădesc.

Alexe.

se sculă brusc. În acest naturul grosolan pe cît erau impresiile de subite, pe cît de trecătoare.

— Aș! copii nu sînt devină...

Apoi adresîndu-se lui Raoul:

— Deoarece Marjolina vrea așa, vă voi conduce cît se poate mai aproape de palat, dar trebuie să-mi jurați că nu veți povesti niciodată ceiaze ați văzut; că nu veți spune cine v'a scăpat; spuneți, că ați regăsit drumul grație mirosului bun al cînelui vostru, m'ați înțeles? Dacă nu veți face așa, veți fi cauza unei mari nenorociri.

Accentul trist cu care fură pronunțate vorbele din urmă, impresionară pe băiatul baronului.

— Domnule, reluă el, voi face cum doriți... Jur că nu voi uita niciodată recunoștința cu care vă datorez pentru ajutorul generos...

— Să uitați existența noastră... eată tot ce aștept dela d-ta.

— Orce mă va costa, vă voi asculta, fără a căuta să găsesc cauza.

— Foarte bine. Acum la drum!

Marjolina văzînd că a cîștigat, se învălui într'o manta, făcută pentru o persoană cu mult mai în vîrstă, pe care desigur a moștenit-o dela mamă-sa. Luă un bumbas în mîna și plecă în trupez. Tatăl ei luă în brațe pe băiatul cel mai mic. Mărăciniți fură dați la o parte, și astfel ieșiră. După ce au umblat ca vr'un pătrar de ceas, prin locuri necunoscute de Raoul, tatăl Marjolinei se

FELURIMI.

Voalul Turcoaiceilor. Dela proclamarea constituției în Turcia, Turcoaicele, mai ales cele din Constantinopol, așteaptă cu nerăbdare să sosiască ziua cînd vor putea părăsi voalul, ca să poată respira și ele mai libere, dar mai cu seamă spre a-și putea plimbla frumusețea, cea frumusețe legendară a multora dintrînsele. E posibil că această dorință a lor să se realizeze peste 1—2 ani, dacă pînă atunci constituția se va consolida. Dealtfel purtarea voalului nu este prescrisă de religie, ci este un obicei oriental născut din geloziia cunoscută a orientalilor. După o legendă, eată originea acestui obicei: Mohamed avea o fată care era o frumusețe răpitoare, fată care în același timp avea și dorința de o libertate foarte mare... Bărbatul ei, sătul de atîtea nebunii, s'a hotărît s'o părăsiască. Profetul a acordat consimțămîntul său pentru divorț, ear pentru a pedepsi pe infidela soție, a ordonat să-și acopere fața cu un voal, pentru a nu-și putea arăta bărbaților frumusețea. Deatunci și ceilalți bărbați pedepsiau pe femeile lor necredincioase, obligîndu-le să poarte voalul. Și se vede că numărul necredincioaselor era așa de mare, încît aproape toate fură silite să-și acopere fața. Deatunci ele au fost silite să poarte voalul, de care nu se mai pot scăpa.

Viața paserilor. Paserile cari trăesc în închisoare — pentru abaterea dela traiul regulat și natural — cîteodată mor mai iute, altădată cu mult mai tîrziu decît care-s libere. Naturaliștii, pe baza experimentelor făcute asupra vieții paserilor din închisoare, au staverit oarecari date destul de acceptabile. Așa bunoaară învățatul englez Gurney, a costatat, că un cacadu galben a trăit 81 de ani. Ear alți trei papagalii ar fi trăit 93, 102, al treilea 120 ani, însă în aceste ultime date nici el singur nu are mare încredere. În notițele lui Gurney, după cacadu urmează o gîscă, de 80 ani, și o lebedă cunoscută foarte bine de locuitorii din Londra sub numele de Old Iak, care în 1840 a murit în „James Park“ în vîrstă de 72 ani... Avem date despre o lebedă și mai bătrînă. Anume lingă Amsterdam, în Alkmar, ar fi trecut din viață la 1675 o lebedă care pe grunazi avea o verigă de metal dataată din anul 1573. Dintre pasările răpitoare aminteste Gurney un vultur, care trăeste în menageria din Amsterdam, și azi e de 58 ani. După Brehm și Fitzinger, în menageria din Schönbrunn vulturii ajung la o eate de 80—104 ani. După multe asemenea date, Gurney face amintire despre însemnările lui Bechstein. După aceste însemnări, dintre pasările mai mici filomela trăeste 15—24 ani, ciocîrlia 24, stîgletele 24, mierla 17, ciocîrlia de cîmp 14 ani, paserile canare 12—18 ani.

opri, își depuse sarcina, și întinse mina aratînd către niște felinare aprinse:

— Eată castelul Ombrages, declară el ironic. Micuțo, ordonă omul cu jambiere, condu-i pînă la gard și vino înapoi; te aștept aici.

Fără a zice vr'o vorbă, Marjolina luă pe Louis de mîna și mergea lingă Raoul care medita căutînd vr'un compliment pentru a-i mulțumi, și nu găsia nimic.

— Cum vă numiți domnișoară? întrebă el mehanic pentru a zice ceva.

— Maria Roger, răspunse ea.

Toby lătra, niște ferestre mari se deschiseră; din depărtare s'auziau încă strigăte.

— Ei bine, domnișoară Roger, zise Raoul întorcîndu-se pentru ultimată către călăuză lui, niciodată nu voi uita... El se opri înmărmurit.

Nu mai era împrejurul lui, decît întunec și liniște!

Vînătorul nocturn, cînele cel mare, fantastic și mut, fetița blondă, au dispărut ca personagiile unui vis!...

Din recunoștință, Marjolina, fata braconierului, a fost crescută la palat, și cînd ajunse fată mare, Raoul a luat-o de soție. Eată cum în lumea aceasta cu zăgazuri, iubirea de oameni își face loc, sfredelînd și zidurile groase ale castelor.

Adela.

(Sfîrșit).

CRONICA.

Luni, la sf. Ilie, arangează Reuniunea de ceteră și cîntări din Oravița-română o producție în grădina otelului „Coroana Ungariei” din Oravița-montană. Se vor preda două piese teatrale: „Cirlanii” și „Carantina” de C. Negruzzi; corul va cînta „Ochi albaștri” de Candella, „Hora” de Ciorogariu, „Colindă” de Kiriak, „Puț de lei” de Vidu. Concertele ce le dă în fiecare an acest brav chor țărănesc și-au eluat de multă vreme o reputație stabilită. Se prevede și de rîndul acesta o mare afluență.

Mercuri pe la 4 ore din zi a încetat din viață *Mărioara Neda* fiica de 14 ani a preotului nostru *Gheorghe Neda* din Oravița-rom. pe care o crudă boală a zămuls-o neîndurător din brațele părinților. Transmităm îndureraților părinți sincere condoleanțe. *Domnul a dat, Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvîntat!*

Toate institutele de bani din localitate au decis a ține în cursul *lunii August* orele oficiale *dela 8 ore dim. până la 1 oră d. a.*

Consistorul arhidiecezan publică concurs pentru ocuparea unui post de profesor la secția pedagogică a seminarului „Andreian” din Sibiu.

În Nr. 76 al „Telegrafului Român” e publicat regulamentul „pentru examenul de calificare profesorală la institutul seminarial pedagogic din arhidieceza gr. or. română a Transilvaniei.”

La Hatzfeld (în Torontal), în cursul săpăturilor pentru țiglarăia Bohu deacolo, s'a dat, la o adîncime de 35 metri, de scheletul uriaș al unui animal antidiluvian.

Aeronautului francez Blierot i-a succes să treacă cu aeroplanul peste canalul La Manche. Englezul Latham, căruia nu i-a succes să facă acest drum prin aer, cu aeroplanul său, cînd a auzit despre succesul lui Blierot, a fost cuprins de adîncă mîhnire și a izbucnit în lacrimi; dar după ce s'a recules a strigat voios un „ura” în cinstea rivalului său triumfător.

Luni seara, între orele 9 și 10 s'a ivit pe cer un meteor cu o coadă lungă de lumină.

Mine, Duminecă, mare petrecere de vară la Bocșa-mont. beneficiul agenturii „Asociațiunii”.

Societatea „Lloyd” s'a apucat să scoată din fundul mării în apropiere de insula Terschelling în Olanda, comorile vaporului „Latine” ce s'a cufundat la 1799 încărcat cu aur în preț de 15 milioane florini. Pîn'acum s'a scos aur în preț de un milion.

Ii rău dă trăzniet.

Încesară — lucru mare —
Veciniele toace'n drum
Li-să strîgă cu glas tare
Mînie nu lucru nicicum...

Pîrliu și Pînciliu —
Dă așcia să ce păzăsci;
Macăr să nu-ț măi tragî grîu,
Dă lucru să ce ferești.

Nime nu să 'mbogățășce
Baș cu două dzilie-trei;
Dar atuncia cînd trăznieșce,
Ci-i ceme și dă tulei.

Astădz nu lîe vedz la soare;
Șăd la umbră la unloc.
Tot vorbăsc dă sărbătoare,
Cică-i rău că nu-i și gioc.

Oamenii șăd prăla moară,
Tot dă gireptăți vorbăsc.
Nu-s ei proșci să strice doară
Zaconu al 'strămoșăsc.

Cavem cărțurări în sat...
Dacă 'ndrăznim a lucra,
Ne-ar ocări 'nloc dă s'fat,
Ba, dzău, ne-ar și blăstăma.

Ilie Crăciunel.

Direcțiunea căilor ferate a dat un ordin, prin care oprește rezervarea compartimentelor din vagoane pentru personalul de serviciu al trenului, și conductorilor le este strict interzis a încuia compartimentele.

Principele moștenitor Ferdinand al României a plecat la Lipsca, unde va lua parte la serbările jubileului universității ale carei cursuri le-a urmat.

Alegerea supletoare a unui deputat mirean pentru congresul național-bisericesc în cercul electoral Lugoj va avea loc Duminecă în 8 August nou.

Blierot, îndrăznețul aeronaut, care a trecut în zbor cu aeroplanul său peste canalul La Manche, a fost decorat cu Crucea legiunii de onoare pentru izbînda sa.

În scurtă vreme va avea loc la Velehrad în Moravia un congres pentru unirea bisericii slave catolice și răsăritene.

Insoțirea „Agricola” din Hunedoara s'a schimbat în societate pe acții cu capital de 100.000 coroane.

Prințul Carol al României a luat parte la o serată arangeată de ofițerii regimentului 22 din Reghinul săsesc.

La Londra s'a ținut zilele-astea al 12 congres internațional pentru combaterea acoolului.

În Alexandria (Italia) s'a surpat o sală în care un călugăr a ținut o conferință. Pîn'acum au fost scoși 30 de răniți.

„Telegraful” povestește următorul caz ce i-se raportează din Racovița: Un țăran de aici, D. Stoica, s'a dus s'aducă lemne dela pădure. Cum mergea la deal, văzu deodată la cîțiva pași o ursoaică și doi puți. Ursoaica, poate fiindcă avea puți, s'a repezit cu furie asupra țăranului, care a primit-o cu o lovitură de săcuri în cap. De nou s'a aruncat ursoaica și măi furioasă. În lupta ce a urmat între feară și om, acest din urmă era să fie omorît, dacă puții de urs n'ar fi luat-o la fugă urlînd; ursoaica atunci și-a lăsat din ghiară victima și s'a luat după puți la vale. Omul plin de sînge a măi avut putere, să vină acasă, rănit la braț și la pept, ear în ziua următoare a fost transportat la spitalul din Sibiu, unde i-se dau îngrijirile trebuincioase.

Roosevelt își va pune candidatura de primar al New-Yorkului.

La Roma au fost deținuți trei ofițeri austro-ungari bănuți ca spioni.

Populația comunei Sadki din Galiția, amărită de purtarea preotului, a trecut întregă la religia ortodoxă.

Țăranul *Ion Radu* din *Tivaniul-mic* umblind la foc cu o țevă de pușcă încărcată, s'a slobozit și l-a sluit la un picior.

La *Rusova-veche* niște folomocari fără suflet au dat foc din trei părți jirezilor de grîu ale bieților agricultori, căroră le-a ars scrum grîul din 20 jugăre de pămînt.

La Viena primul ministru al Țării rom. Ionel Brătianu a vizitat pe baronul Aehrenthal.

Un plugar din Germania arînd, a dat peste giuvaericele de bronz și oseminte carbonizate.

Funcționarul dela primăria din localitate, *Carol Sebestyén* a murit în vîrstă de 60 ani.

Chestia luminației electrice a orașului nostru a luat-o în mîni Societatea Morii cu vapor din *Oravița-rom*. Vom măi reveni.

Caniculele din zilele din urmă ne-au adus mulți vizitatori în umbra groasă a codrilor noștri, măi ales în stabilimentul „Bányavölgy” din localitate.

La Lugoj a reposat notarul pensionar Nicolae Dobrescu, în etate de 53 ani.

La Băsești a încetat din viață blindul și venerabilul bătrîn *Mihai Pap*, rudenia Ilustrului Domn Gheorghe Pop de Băsești.

Premiile „Andrei Mureșanu” au fost acordate d-nilor Dr. Dionisie Stoica și I. P. Lazar pentru lucrarea „Schita monografică a comitatului Sălaj”, 300 cor., și alte 300 cor. d-nului Alexandru Ciura pentru lucrarea sa „Icoane”.

„Gazeta Transilvaniei” propune ca băncile noastre să dea Asociațiunii la an 10% din venitul curat, ceiace ar face la an 25 mii coroane.

Procuratura din Biserica-albă a pus sub acuză pe codreanul Vasile Pocreanu, care la 11 Iulie a pușcat pe un braconier din Iladia.

La adunarea despărțămîntului Blaj al Asociației profesorilor Precup a făcut propunerea să se înființeze cît măi multe școale pentru neștiutorii de carte.

În România a reposat *Grigore Ventura*, autorul cîntării „Doi ochi am iubit în a mea viață”, și al măi multor piese teatrale și compoziții muzicale.

Trenul transafrican e aproape gata. Se va realiza în curînd visul Englezilor de-a lega Cairo cu Cape-Town. Au ajuns deja cu lucrările până la lacul Tanganyika în mijlocul Africei.

Desfăcîndu-se testamentul repositului învățător *Danil Verendeanu* din *Bozovici*, s'a aflat că testatorul a lăsat toată averea sa, în valoare de 13 mii coroane, bisericii.

În toamna anului curent se va sărbători împlinirea a 25 ani dela înființarea facultății de teologie din București.

Societatea pentru înființarea unei parohii și clădirea unei biserici române la Viena a primit zilele trecute dela *Albina* 1000 cor., dela d-nul Sava Șomănescu 1000 cor. și dela Banca Națională a României 2000 lei.

Revoluție în Spania.

Poetul O. Goga părăsește revista „Luceafărul.”

A P E L.

Credincioșii dreptmăritori din comuna Lațiuș de multă vreme doresc a-și avea o bisericuță cît de modestă. Greutatea vremii și prea modesta putere de care dispun cele 30 de familii ortodoxe din această comună, ear de altă parte dorința ardentă de a-se împărtași și ei de mîngăerea și întărirea sufletească ce rezultă din frumusețea cultului divin al bisericii răsăritene au îndemnat pe credincioșii acestei comune bisericești a cere dela locurile competente permisiunea, ca și prin milostenii să se ajutore la ridicarea locașului dumnezeesc. Primind această permisiune ministerială cu Nr. 148020 ex 1908, se adresează acest apel la dragostea creștinească a celorce pot ajuta cu dinarul lor la ajungerea scopului susnumit.

Și cu prețul unei cărămizi, dacă nu se poate măi mult, încă s'a ajutat acestei și s'a dobîndit numele de „ctitor al S. Bisericii”; ear după zisa S. Scripturii, „focul arzător îl va stinge apa și milostenia va curăți păcatele”.

P. T. domni donatori și colecțanți sint rugați a trimite milosteniile lor preotului adm. *Gheorghe Olde*, capelan în Ferendia, cottul Timiș, până la 1. Octombrie nou a. c. Lațiuș, la 8. Iulie 1909.

Petru O. Miu
președ. comit. parohial.

Ioan Stefan
notarul comit. parohial.

Gheorghe Olde
preot-capelan și administrator parohial.

Poșta Redacțiunii.

M. Andrei. *Bozovici*. Sprijinul Dvoastre ne este binevenit. Vă mulțumim pentru gentileță. — I. B. *București*. Primit. Se va publica. Salve! — I. G. *Cărbunari*. Am primit studiul Dv. care va vărsa lumină în chestia „Bufanilor”. Salut. — A. J. Comoriște. Măi așteptăm.

Poșta Administrațiunii.

Rugăm înc'odată pe onorabili noștri abonați să-și achite datoria, ca să nu fim nevoiți a-i da în judecată. Pînăcînd să tot batem toaca la urechea — restanțerilor?!

Editor proprietar: **Gheorghe Jianu**.
Redactor responsabil: **Alexandru Purgariu**.

A n u n ț.
Cele mai bune, mai moderne și
mai durabile

ghete și cizme

numai la mine se pot căpăta. În magazinul
meu am tot felul de ghetе, lucrate exclusiv
în atelierul meu.
După comande pregătesc ghetе ameri-
cane, vinătorești, ortopedе și alte
feluri de ghetе.
Prețuri solide și moderate.

x-7 Cu stimă
BENEDICT CSONGĂR
Oravița.

Nr. 2480/909.

Publicațiune.

Prin aceasta se aduce la cunoștință, că
dl **Gheorghe Grivicsics**, secretar al Cor-
porațiunii din loc, este numit bărbai de
încredere al Cassei districtuale pentru asi-
gurarea muncitorilor din Lugoj.

Orele oficioase se vor ține în localul
oficial al Corporațiunii (casa Husarek Árpád)
în zilele de săptămână d. a. la orele: 6-8,
Duminea și în sărbători înainte de amiază
la orele 11-12.

Oraviczabánya, la 27. Iulie 1909.

Ioan Schustersecretar la Cassa districtuală pentru
asigurarea muncitorilor.

1-1

„SENTINELA”

instituit de economii și credit
ca societate pe acții
în Satul-nou (Réva-Ujfalu)

efectuește toate operațiunile de bancă și
primește depuneri spre fructificare cu
5% interese, plătind insti-
tutul și darea de 10% după interese. La
cerere se trimit deponenților și cecuri poștali
cu cari se trimit bani fără a plăti porto la poștă.
Direcțiunea.

Farmacia „La Sf. Gheorghe” Oravița

vis-avis de prăvălia lui R. Goldstein
în strada principală.

În farmacia mea, arangeată modern, se capătă
înafară de

tot soiul de medicamente și
diferite parfumuri franceze,
engleze, pudră, săpunuri
și alte articole de tot felul atât pentru
țerance, cit și pentru damele de elită.
Cu distinsa stimă

ADOLF GROS
apotecar.

Asigurați-vă la banca noastră „TRANSYLVANIA”

reprezentată prin bărbai de-ai noștri de toată încrederea!

mare negustorie
de cereale

3-2 s'a deschis

lingă biserica ort. rom. din
Oravița-românească, peste riu
în casele d-nului Aurel Nedici,
unde țărani noștri își pot valoriza mai
bine produsele de câmp, agonisite cu afita
sudoare. — Atragem luarea aminte a agro-
nomilor noștri asupra acestei case solide.

La

Tipografia „Progresul”
în Oravița

se capătă
tot felul de tipărituri,
cu prețuri absolut solide.

Banca „PLUGARUL” s. p. a.

în Cacova (casele proprii)

cu filiala în Goruia

primește depuneri pe lângă libel și în cont-curent cu 5-6% și plătește și
darea de venit după depuneri.

==== Cumpără și schimbă tot felul de monede și hîrtii de valoare. ====

Acordă împrumuturi în cont-curent și pe obligațiuni fără termin și amortizare
în condițiunile cele mai favorabile.

Escomptează cambii cu giranți și acoperire hipotecară.

Acordă avansuri pe hîrtii de valoare și cereale. Primește spre încasare mandate
indigene și străine. — A înființat și o

însoțire ocazională reciprocă pentru asigurarea vitelor.

După fiecare cvotă se plătește la despăgubire de 100 cor. numai 2 fil.

Vitele asigurate pîn' acum reprezintă un capital de 600.000 cor.

Mijlocește cumpărarea de mașinării și alte unelte agronomice.